

Szakirodalom az ELTE Kommunikáció- és médiatudomány BA államvizsgájához

1. témakör: Társadalomtudományi alapok

- Giddens, Anthony, *Szociológia*, Budapest, Osiris, 1995: 113-176; 221-284; 307-344; 377-405 o.
- Andorka Rudolf, *Bevezetés a szociológiába*, Budapest, Osiris, 1997: 152-190; 351-377; 433-459. o.
- Hall, Stuart, « A kulturális identitásról », in *Multikulturalizmus* Feischmidt M. (szerk.), Budapest, Láthatatlan Kollégium – Osiris, 1997: 60-85. o.

2. témakör:

A. Médiatudomány-szakirányosoknak: Kommunikáció- és médiatudomány alapozó (a felsoroltakból egy választandó: Gács Anna, György Péter, Müllner András, Orbán Katalin előadásai).

2/A/I.

1. Könyv

Roger Chartier: *A könyv metamorfózisa*. Bp-i Francia Intézet, 2001.

<http://www.ki.oszk.hu/kf/kfarchiv/2001/4/chartier.html>

Amadeo Petrucci: Olvasás az olvasásért: Az olvasás jövője. In: Guglielmo Cavallo – Roger Chartier, szerk.: *Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban*. Budapest: Balassi, 2000, 381-401. (fénymásolat a titkárságon)

2. Televízió

Pierre Bourdieu: *Előadások a televízióról*. Osiris, Budapest, 2001. [1996] ford. Eröss Gábor. Előszó, A stúdió és kulisszái. (fénymásolat a titkárságon)

Hammer Ferenc: Közbeszéd és társadalmi igazságosság: A Fókusz szegénységábrázolása. *Médiakutató*, 2004. 1. (tavasz)

http://www.mediakutato.hu/cikk/2004_01_tavasz/01_kozbeszed/01.html

3. Fotó

Susan Sontag: A szenvedés képei. Európa Könyvkiadó, Bp. 2004. [2003] ford. Komáromy Rudolf (fénymásolat a titkárságon)

Douglas Crimp: A posztmodernizmus a fotográfiában. *Ex Symposion* 32-33 (2000): 17-22.

<http://www.exsymposion.hu/>

4. Film

David Bordwell: A klasszikus elbeszélésmód. In: Vajdovich Györgyi szerk.: *A kortárs filmelmélet útja*. Palatinus, 2004: 182-128. Ford. Mester Tibor. (fénymásolat a titkárságon)

Hilary Radner: Új Hollywood új nője. Gyilkosság gondolatban - Sarah és Margie. *Apertura*, 2009. tél <http://apertura.hu/2009/tel/radner>

2/A/II.

Asa Briggs – Peter Burke: A média társadalomtörténete. Bp. Napvilág Kiadó, Bp. 2004.

2/A/III.

(A szövegek letölthetők a következő weboldalról: <http://emc.elte.hu/mullner/alapozo.html>. A szükséges felhasználónevet és jelszót az etr vonatkozó kurzusfórumán közöltem.)

1. Walter J. Ong: "'Media' versus human communication", in W.O.: Orality and Literacy. The Technologizing of the Word, Routledge, London and New York, 1982, 175-177.
2. Jean Baudrillard: A szimulákrum elsőbbsége, ford. Gángó Gábor, in Kiss Attila Atilla - Kovács Sándor s.k. - Odorics Ferenc (szerk.): Testes könyv I., ICTUS és JATE Irodalomelmélet Csoport, Szeged, 1996, 161-171. (A következő fejezetek olvasandók: a cím nélküli bevezető szöveg; A képek isteni irreferenciája; Ramszesz, avagy feltámadás rózsaszínben; Hiperreális és képzeletbeli); a Baudrillard-részlethez két kiegészítő olvasmány: Biblia, Mózes 2. könyve, 20. rész; Ézsaiás könyve, 46. rész (bálványimádás, képtilalom); valamint Jorge Luis Borges: A tudomány pontosságáról
3. André Bazin: A fénykép ontológiája, ford. Baróti Dezső, in B.A., Mi a film? Esszék, tanulmányok, vál. és szerk. Zalán Vince, Bp., Osiris, 1999, 16-23.
4. Vilém Flusser: A fotográfia filozófiája, ford. Veress Panka és Sebesi István, Tartóshullám - Belvedere - ELTE BTK, 1990. (A kép, A technikai kép, A fényképezőgép című fejezetek)
5. Walter Benjamin: A fényképezés rövid története, ford. Pór Péter, in W.B., Angelus Novus, Magyar Helikon, 1980, 689-709.
6. Szergej Mihajlovics Eizenstein: A filmszerűség elve és a képírásjel (1929), ford. Félix Pál, in Sz.M.E., A filmrendezés művészete (Válogatott tanulmányok), vál., szerk., bevezető tanulmány Nemeskürty István, Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1963, 179-193.
7. Walter Benjamin: A műalkotás a technikai reprodukálhatóság korában, Kurucz Andrea új fordítását átdolgozta: Mélyi József
8. Bertolt Brecht: Rádióelmélet/1927-1932, ford., Sós Endre, in B.B.: Irodalomról és művészetről, Kossuth Könyvkiadó, 1970, 77-90.
9. Niels Werber: Media-Theory after Benjamin and Brecht: Neo-Marxist?, ford. Almut Müller, in Hans Ulrich Gumbrecht – Michael Marrinan (szerk.): Mapping Benjamin. The Work of Art in the Digital Age, Stanford UP, Stanford, California, 2003, 230-238. bővebb változatban lásd: Current German Media-Theory and their Ancestors: Benjamin and Brecht

2/A/IV.

Roger Chartier, A könyv metamorfózisai,

<http://www.ki.oszk.hu/kf/kfarchiv/2001/4/chartier.html>

Carla Hesse, „Books in Time” in Geoffrey Nunberg, *The Future of the Book*, 21-36)

Armando Petrucci, „Olvasás az olvasásért” In Guglielmo Cavallo – Roger Chartier, *Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban*. Bp. 2000. 381-401.

Michel Foucault, „Mi a szerző?”, *Nyelv a végtelenhez*, Debrecen, Latin Betűk, 1997, 119-145.

Roland Barthes, "A műtől a szöveg felé". *A szöveg öröme*, Budapest, Osiris, 1996. 67-74.

George Landow, „A virtuális szöveg”,

<http://artpool.hu/hypermedia/landow.html#virtualitas>

Susan Sontag, „Platón barlangjában”, in: *A fényképezésről*, Budapest 1999.

Walter Benjamin, „A fényképezés rövid története.” in *Angelus Novus*, Bp. 1980. 687–709.

Raymond Williams, „A technika és a társadalom” 5-30; „Műsorszerkesztés: megoszlás és folyam” 85-106. In *A televízió - technika és kulturális forma*. Bp. 1976.

Pierre Bourdieu, „A stúdió és kulisszái,” in *Előadások a televízióról* [1996], Bp. 2001 13-42.

John Ellis, *Visible Fictions*, „Broadcast TV as cultural form” 111-126, New York, 1982, átdolg. 2001.

John Caldwell, „Convergence Television” *Television after TV*, Duke UP 2004. 41-74.

B. Újságírás-szakirányosoknak: Társtudományok (a felsoroltakból egy választandó: Gagyi Ágnes, György Péter, Margitházi Bea, Müllner András, Szilágyi-Gál Mihály előadásai)

2/B/I.

Szociológia (Gagyi Ágnes)

Émile Durkheim: Mi a társadalmi tény? (A szociológia módszertani szabályai, részlet), in Felkai-Némedi-Somlai szerk: Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig, ÚMK, Budapest, 2005, 273-279.

Max Weber: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme (részlet), in Felkai-Némedi-Somlai szerk: Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig, ÚMK, Budapest, 2005, 550-585.

Jürgen Habermas: A nyilvánosság társadalmi struktúrái (81-115), in A nyilvánosság szerkezetváltozása, Osiris, Budapest, 1999

Richard Sennett: A közönség: idegenek gyülekezete, in A közéleti ember bukása, Helikon, Budapest, 1998, 57-77.

Richard Sennett: Köz- és magánszféra, in A közéleti ember bukása, Helikon, Budapest, 1998, 103-121.

Richard Sennett: Végkövetkeztetés: Az intim szféra zsarnoksága, in A közéleti ember bukása, Helikon, Budapest, 1998, 361-364.

Bronislaw Malinowski: Az individuális organizmus a kultúra körülményei között, in Paul Bohannon – Mark Glaser szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában, 381-405.

Clifford Geertz: Sűrű leírás, in Az értelmezés hatalma, Századvég, Budapest, 1994, 194-228.

Karl Marx: A tudat termeléséről, in Karl Marx – Friedrich Engels: A német ideológia, Magyar Helikon, Budapest, 1974, 46-62.

Pierre Bourdieu: Az értelmiségi hagyomány és a társadalmi rend megőrzése, in A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése, Gondolat, Budapest, 1978, 7-70.

Pierre Bourdieu: Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke, in Felkai-Némedi-Somlai szerk: Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig, ÚMK, Budapest, 2005, 431-445.

Pierre Bourdieu: Különbségek és megkülönböztetések, in A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése, Gondolat, Budapest, 1978, 136-150.

2/B/II.

Kulturális antropológia (György Péter)

Benedict Anderson: Elképzelt közösségek, L'Harmattan Atelier Budapest, 2006.

Scott Lash: Critique of Information, SAGE 2002.

John Tomlinson: Globalization and Culture, Polity, 1999.

Scott Lash and Celia Lury: Global Cultural Industry, Polity, 2007.

Sebők Marcell (szerk.): Történeti antropológia, Replika Könyvek, Budapest, 2000.

2/B/III.

Film- és médiaszociológia (Margitházi Bea)

1. Francesco Casetti (1999): A film szociológiája. In: *Filmelméletek 1945–1990*. Osiris. 104–125.

2. Hall, Stuart (2002): Kódolás és dekódolás. In: Bókay-Vilcsek-Szamosi-Sári szerk.: *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. A posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig*. Osiris. 423-433.

3. Hammer Ferenc (2004): Közbeszéd és társadalmi igazságosság.

*Médiakutató*1. http://www.mediakutato.hu/cikk/2004_01_tavasz/01_kozbeszed/

4. Margit Patrícia: A nők reprezentációja. *Médiakutató* 2002/3.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2002_03_osz/06_a_nok_reprezentacioja/01.html?q=reprezent%20E1ci%20F3#reprezent%20E1ci%20F3

5. Jászberényi József: Az „öregek” nem is léteznek? Az időskorúak ábrázolása a magyarországi televíziós reklámokban. *Médiakutató* 2008/4.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2008_03_osz/03_oreg_idos_reklam/01.html

6. Earl Babbie: Beavatkozás-mentes vizsgálatok: A tartalomelemzés. In: Uő.: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi, Bp., 2003. 338–356.

7. Stephen: Hatalom és fájdalom. Tartalomelemzés és a pornográfia ideológiája. (Kiss Balázs ford.) In: Nagy Zsolt (szerk.) *Tarantino előtt. Tömegfilm a nyolcvanas években*. Új Mandátum Kiadó, 2000. 212-232. old.

8. Herman József–Mester Mónika (2001): A rádiós hírszerkesztés alapjai. *Médiakutató* 4:

128-137. http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_03_osz/10_a_radios_hirszerkesztes_alapjai/

9. Bajomi-Lázár Péter (2006): Manipulál-e a média? *Médiakutató* 2: 77-90.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_02_nyar/04_manipulal-e_a_media

10. Ang, Ien (1995): A Dallas és a tömegkultúra ideológiája. *Replika* 17–18: 201–214.

11. Angelusz Róbert–Tardos Róbert (2002): Televíziós nézői típusok a kereskedelmi televíziók térhódítása nyomán. In: Terestyéni Tamás szerk.: *Magyarországi médiumok a közvélemény tükrében*. Budapest: ORTT. 59–86.

12. Munk Veronika: Sztárság, elméletben. *Médiakutató* 2009/3.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2009_01_tavasz/01_sztarsag_elmeletben/01.html

13. Felföldi Barnabás: „Madonna brutális anorexiásnak tűnik nekem...” Társadalomelméleti közelítések a sztárdiskurzus megértéséhez. *Médiakutató* 2009/3.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2009_03_osz/01_madonna_anorexia/01.html

2/B/IV.

Bevezető kurzus az identitás különböző megközelítéseiről (Müllner András)

(A szövegek letölthetők a következő weboldalról:

<http://emc.elte.hu/mullner/tarstudomanyok.html>. A szükséges felhasználónevet és jelszót az e-tr kurzusfórumán közöltem.)

Franz Kafka: A törvény kapujában, ford. Gáli József. Internet:

<http://mek.oszk.hu/00400/00416/html/10atvalt.htm>

Karl Marx - Friedrich Engels: A német ideológia, Marx Engels Művei (III. kötet), Budapest, 1960, 22-25. (A következő szövegrész: Minden emberi történelem... mint az idealistáknál.)

Ferdinand de Saussure: *Bevezetés az általános nyelvészetbe*, Corvina, Bp., 1998, 91-98. (A következő szövegrészek: A nyelvi jel természete c. fejezet, valamint A jel változhatatlansága és változandósága c. fejezetből A változhatatlanság c. alfejezet)

Sigmund Freud: Megjegyzések a nem-tudatos fogalmáról a pszichoanalízisben, ford. Berényi Gábor, in S.F.: *Ösztönök és ösztönsorsok. Metapszichológiai írások* (Sigmund Freud Művei VI. kötet), Filum Kiadó, Bp., 1997, 7-14.

Stuart Hall: A kulturális identitásról, ford. Farkas Krisztina és John Éva, in Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*, Osiris Kiadó, Budapest, 1997, 60-86.

Foucault, M.: A szubjektum és a hatalom, ford. Kiss Attila Atilla, in Kiss Attila Atilla - Kovács Sándor s.k. - Odorics Ferenc: *Testes könyv II.*, Ictus és JATE Irodalomelmélet Csoport, 1997, 267-278. (részlet)

Edward Said: Világok között, in *Magyar Lettre Internationale* 31. szám (1998.) ld.

<http://lettre.c3.hu/>

Joseph Conrad: Amy Foster, ford. Vámosi Pál, in *Halhatatlan szerelmesek. Tizenkilencedik századi elbeszélések* (II. kötet), vál. Borbás Mária, Európa Könyvkiadó, 1983, 261-289.

Geertz, Clifford: Az identitás politikájáról, in *Magyar Lettre Internationale* 31. szám (1998.)

ld. <http://lettre.c3.hu/>

Anthony P. Cohen: A kultúra mint identitás egy antropológus szemével, ford. Farkas Krisztina, in in Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*, Osiris Kiadó, Budapest, 1997, 101-108.

2/B/V.

Politikafilozófia (Szilágyi-Gál Mihály)

Bence György: „A politikum sajátossága”, Bence György: *Politikafilozófiai tanulmányok 1990-2006*. L'Harmattan, 2007: 13-26

John Gray: „A liberalizmus filozófiája”, John Gray: *Liberalizmus*. Pécs, Tanulmány Kiadó, 1996: 11-65

Ulrich im Hof: „A felvilágosodás mozgalmának hordozói”. *A felvilágosodás Európája*. Budapest, Atlantisz, 1995: 93-137

Robert Nisbet: *Konzervativizmus: álom és valóság*. Pécs, Tanulmány Kiadó, 1996: 35-115

Monroe E. Price: *A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás*. Budapest, Magvető, 1998: 377-399

Tony Wright: *Régi és új szocializmusok*. Budapest, Napvilág Kiadó, 1999: 17-66, 83-91, 168-195

3. témakör: Vizualitás és kommunikáció

- R. Barthes: „A kép retorikája”, *Filmkultúra*, 1990/5, 64-72.o , vagy In: Blaskó Á. Margitházi B. *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*”, Typotex, 2010, 109-125.o.
- R. Barthes: *Mitológiák*, Európa, Bp., 1975
- G. Boehm: „A nyelven túl? Megjegyzés a képek logikájához” in: Nagy E. (szerk.), *A kép a médiaművészet korában*, L'Harmattan, Bp.,2005, 25-43.o.
- G. Boehm: „A kép hermeneutikájához”, In: *Atheneum*, 1993, *Kép/Képiség*, 87-112.o.
- Mike Bal: Vizuális esszencializmus és a vizuális kultúra tárgya, *Enigma*, 2004/41, 86-117.o. N. Mirzoeff: „Mi a vizuális kultúra?” *EX Symposion*, 2000/ 32-33-as szám
- Házas Nikoletta: „Az óriásplakát mint konceptuális művészeti műfaj (a konceptuális hagyomány újjáéledése a kortárs magyar fotográfiában)”, *Új Művészet*, 2003, 18-24.o.
- György Péter: „A Benetton-kampány, reguláció és dekonstrukció”, *Nappali Ház*, 1994, / évf., szám, 36-43.o.
- W.J.T. Mitchell: „A képi fordulat”, In: Blaskó Á. Margitházi B. *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*, Typotex, 2010, 171-197.o.
- W. J. T. Mitchell: „A látást megmutatni- a vizuális kultúra kritikája” *Enigma, Vizuális kultúra*, 2004/41, 17-31.o.
- Sauerländer: „Iconic turn? Egy szó az ikonoklasmusért” , in: Nagy E. (szerk.) *A kép a médiaművészet korában*, L'Harmattan, Bp.,2005, 123-147.o.
- Oliviero Toscani: *Reklám, te mosolygó hulla*, Park kiadó, Bp., 1995

4. témakör: Médiajog

- Gálík Mihály, Polyák Gábor Médiaszabályozás, KJK KERSZÖV Jog és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2005.

5. témakör: A tömegkommunikáció története

- Kókay-Buzinkay-Murányi: A magyar sajtó története. Magyar Újságírók Szövetsége, é. n 230 oldal
- Hargitai Henrik – Tímári Sándor – Sütő László – Bálint Irén – Balla Éva – Biró József – Szombathy Csaba: Digitális földfelszíni rádió-műsorszórás: a T-

DAB bevezetése és a digitalizáció hatása a hangzó tartalom-szolgáltatásra.
Médiakutató, 2006. tél. Bevezetés és Történeti párhuzamok c. fejezetek

- Hargitai H- Hirsch T. Médiatörténet.
http://szabadbolcseszlet.elte.hu/index.php?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=45

Fejezetek:

A rádiózás amerikai modellje

A rádiózás története Nagy-Britanniában, Európában

A televízió története

- Anthony Smith (szerk.): *Television – An International History*. Oxford University Press 1995. 11-256 oldalig: I., II., III. rész (nagyobb könyvtárakban pl. Központi Szabó Ervin - hozzáférhető, sőt kölcsönözhető)
- A Magyar Televízió története: <http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/516.html>

6. témakör: Média és politika (a szövegek egy része elérhető Hammer Ferenc tárhelyén)

- Anthony Giddens: *Elszabadult világ*. Budapest: Napvilág Kiadó, 2005.
- Jay G. Blumler, D. Kavanagh: 'The Third Age Of Political Communication.' In: *Political Communication*; July-September, 1999.
- Daniel Dayan és Elihu Katz: *Media Events: The Live Broadcasting of History*. Cambridge, MA: Harvard Univ. Press, 1992: 1-25. és 221-235.
- Fareed Zakaria: The Rise of Illiberal Democracy? (1997)
<http://www.foreignaffairs.org/19971101faessay3809/fareed-zakaria/the-rise-of-illiberal-democracy.html>

7. témakör: Az alábbi témakörök közül egy választható. (A BA-tanulmányok során fel nem vett témakörök is választhatók.)

Médiaelmélet-Hipertext, hipermédia [A kötelező irodalom egy része (felhasználónév: mediaelmelet, jelszó: eltebtk): <http://emc.elte.hu/mediaelmelet/>]

- Vannevar Bush: Út az új gondolkodás felé (1945)
<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/memex.hun>
- Szakadát István: Xanadu
<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/xanadu.hun>
- Theodore Nelson: Hipervilág, a szellem új otthona, ford. Ivacs Ágnes, in HyperText + MultiMédia, szerk. Sugár János, Artpool, Budapest, ld.
www.artpool.hu/hypermedia/index.html
- George P. Landow: Hypertextuális Derrida, posztstrukturalista Nelson? MEK, 1997
<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/landow.hun>
- Hesse, Carla: Books in Time. In: Nunberg, Geoffrey, ed.: *The Future of the Book*. Berkeley: University of California Press, 1997: 21-36.
<http://www.stanford.edu/dept/HPS/HistoryWired/Hesse/HesseBooksInTime.html>
- Józsa Péter: Irodalom a digitális közegben, ld. <http://mek.oszk.hu/02300/02313/>
- Walter Benjamin: Olajozó, Hites könyvvizsgáló (Egyirányú utca). Fordította Tandori Dezső. In W.B.: *Angelus Novus*. Bp., Gondolat Könyvkiadó, 1980, 485. és 498-500.
- Roland Barthes: A múltól a szöveg felé. In: *A szöveg öröme*. Budapest: Osiris, 1996, 67-74.
- Roland Barthes: A szerző halála. In: *A szöveg öröme*. Budapest: Osiris, 1996, 50-55.

- Jacques Derrida: Grammatológia (I. rész), transzform. Molnár Miklós, *Életünk – magyar műhely*, Szombathely, 1991, 37-41, ld. még <http://whistler.uw.hu/meri/textar/derridagrammatologiateljes.doc> [„Az Europäische Literatur und... nemkülönben szükségszerű volt.” – A 17-től a 19. oldalig]
- ezek közül az egyik: Italo Calvino: *Ha egy téli éjszakán az utazó*. Budapest: Európa, 1985; Esterházy Péter: *Termelési regény*. Budapest: Magvető, 1979; Temesi Ferenc: *Por I-II*. Budapest: Magvető, 1986, 1987; Milorad Pavic: *Kazár szótár*. Újvidék: Fórum, 1987. - elsősorban abból a szempontból, hogyan történik a linearitás megtörése a regényben, mi a szerepe, milyen értelmezései lehetnek
- keressenek valamilyen hipertextre íródott szépirodalmat
- Jorge Luis Borges: Az Alef, ford. Benyhe János, in J.L.B.: A halál és az iránytű. Elbeszélések, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1998, 320-338, ld. még <http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>
- Borges: Az elágazó ösvények kertje, ford. Boglár Lajos, uo. 81-96., ld. még <http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>
- Borges: Bábeli könyvtár, ford. Boglár Lajos, uo. 69-80, ld. még <http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>
- A következő hálózati kritikai kiadások tanulmányozása:
Balassi Bálint összes versei: <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/>
Kosztolányi Dezső: Édes Anna: <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/kd/edesanna/kritikai.html>
- néhány digitális könyvtár, webes irodalmi folyóirat és irodalmi blog tanulmányozása
- Jerome J. McGann: A hipertext alapjai, ford. Árkos Eszter, Helikon, 2004/3 („A hipertext” c. szám), 366-385., ld. még <http://www.iath.virginia.edu/public/jjm2f/rationale.html>
- Mark Brady: Blogging: Personal Participation in Public Knowledge-building on the Web. Chimera Working Paper, 2005, 02. <http://www.essex.ac.uk/chimera/content/pubs/wps/CWP-2005-02-blogging-in-the-Knowledge-Society-MB.pdf>
- Einar Thorsen: Journalistic objectivity redefined? Wikinews and the neutral point of view *New Media & Society*, Dec 2008; vol. 10: pp. 935 - 954. letölthető: http://emc.elte.hu/~gacsanna/thorsen_wikinews.pdf
- Bánhegyi Zsolt: Nyílt Hozzáférés Kezdeményezés (Open Access Initiative) - Kitekintés és körkép. In: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 2003/6-7. http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=2093&issue_id=66
- Nyíri Kristóf előadása a ME-n: Enciklopédikus tudás a 21. században <http://www.mindentudas.hu/nyiri/index.html>
- a következő webhelyek:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

Virtuális Enciklopédia – MTA Filozófiai Intézet: <http://www.enc.hu/>

Open Archives Initiative: <http://www.openarchives.org/>

Budapest Open Access Initiative: <http://www.soros.org/openaccess/index.shtml>

Creative Commons: <http://creativecommons.org>

- Horváth Iván: *Magyarok Bábelben*. Szeged: JATEPress, 2000. <http://magyar-irodalom.elte.hu/babel/index.html> - *Hálózatpolitika és irodalom* c. fejezet
- Gregory L. Ulmer: Hipermédia-grammatológia, ford. Bocsor Péter és Müllner András (kéziratban, letölthető a <http://emc.elte.hu/mediaelmelet/> oldalról), *Postmodern Culture*. v.1.n.2. (1991. január) Angolul ld. <http://www.infomotions.com/serials/pmc/pmc-v1n2-ulmer-grammatology.txt>

Médiaelmélet-Narratológia

- Dan P. McAdams: A történet jelentése az irodalomban és az életben. In: Thomka Beáta szerk.: *Narratívák V: Narratív pszichológia*. Kijárat Kiadó, Budapest, 2001: 157-176.
- Hayden White: A történeti szöveg mint irodalmi alkotás. F. Heil Tamás. In.: HW: *A történelem terhe*. Osiris, Bp. 1997. 68-102.
- V. J. Propp: *A mese morfológiája*. 2. javított kiadás, Osiris, Bp. 1999: 11-32; 91-116. (I. A kérdés történetéhez; II. Módszer és anyag; IX. A mese mint kerek egész)
- Roland Barthes: Bevezetés a történetek strukturális elemzésébe. In: Bókay Antal – Vilcsek Béla szerk.: *A modern irodalomtudomány kialakulása – A pozitivizmustól a strukturalizmusig*. Osiris, Bp. 1998: 527-543.
- Gérard Genette: Az elbeszélő diskurzus. Ford. Sepreghy Boldizsár. In: Thomka Beáta szerk.: *Az irodalom elméletei I.* JPTE-Jelenkor Kiadó, Pécs, 1996: 61-99.
- Mieke Bal: Fokalizáció - letölthető:
<http://szabadbolcseszlet.elte.hu/mediatar/vir/szoveggyujtemeny/bal/index.html>
- Seymour Chatman: Amire a regény képes, de a film nem (és fordítva) – letölthető:
<http://szabadbolcseszlet.elte.hu/mediatar/vir/szoveggyujtemeny/chatman/index.html>
- David Bordwell: A klasszikus elbeszélésmód. In: Vajdovich Györgyi szerk.: *A kortárs filmelmélet útja*. Palatinus, 2004: 182-228.
- Max Imdahl: Giotto Aréna-freskóinak egyes narratív strukturáiról. In: Thomka B. szerk.: *Narratívák 1.: Képleírás, képi elbeszélés*. Kijárat Kiadó, Budapest, 1998: 117-134.
- Kibédi Varga Áron: A szó-és-kép viszonyok leírásának ismérvei. In: Bacsó Béla szerk.: *Kép, fenomén, valóság*. Kijárat Kiadó, Budapest, 1997: 300-320.
- Varró Attila: A térré vált idő: Filmszerű ábrázolásmód a tömegképregényekben. In: *Enigma* 40 (2004): 118-135.
- Aarnoud Rommens: Manga story-telling/showing. *Image & Narrative, 1* (August 2000) letölthető: <http://www.imageandnarrative.be/narratology/aarnoudrommens.htm>
- Rasmus Blok: A Sense of Closure: The State of Narration in Digital Literature. In: Balling, Hans - Madsen Klinkby, Anders (eds.): *From Homer to Hypertext: Studies in Narrative, Literature and Media*. University Press of Southern Denmark, 2002: 167-180. (fénymásolat a titkárságon)
- Brian McHale: Kínai doboz-világok. In: Thomka B. szerk.: *Narratívák 6.: Narratív beágyazás és reflexivitás*. Kijárat Kiadó, Bp., 2007: 181-208.

Médiaelmélet – Mozgóképelmélet

Francesco Casetti: *Filmelméletek 1945-1990*. Osiris, Budapest, 1998. 15-244. oldalig: 1-15. fejezet

Médiaelmélet – Tipográfia

- a <http://szabadbolcseszlet.elte.hu/> Tipográfia c. tananyagban a következő fejezetek:
 - Szedés, mikrotipográfia
 - A kiemelés eszközei - betűváltozatok
 - Jegyzet, források, hivatkozás
 - Korrektúra

- *A magyar helyesírás szabályai*, 11. kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1985.
- Czákó Krisztina - Mártonfi Attila: *Helyesírás*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Médiaelmélet – Bevezetés a médiaelméletbe

- Az előadás alapjául szolgáló (és a hallgatók számára ajánlott) olvasmány:
Fred Inglis: *Media Theory. An Introduction*, Basil Blackwell, 1990.

- *Kötelező olvasmányok:*

1. A társadalmi kommunikáció rövid története

Goody-Watt: Az írásbeliség következményei, Nyíri Kristóf - Szécsi Gábor (szerk.):
Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig,
Áron Kiadó, Bp., 1998, 111-128.

2. Tömegtársadalom és technológia

Raymond Williams: *Televízió. Technológia és kulturális forma*, ford. Veres Júlia,
Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1976, 5-30., 133-151. (A technika és a
társadalom, valamint A technika intézményei c. fejezet)

3. A média és a számok

James Curran: Még egyszer a tömegmédiáról és a demokráciáról, in Angelusz Róbert, Tardos
Róbert, Terestyéni Tamás (szerk.): *Média, nyilvánosság, közvélemény*, Gondolat, Budapest,
2007, 910-949.

4. Ideológia

Clifford Geertz: Az ideológia mint kulturális rendszer, ford. Fejér Balázs, in C.G.: *Az
értelmezés hatalma. Antropológiai írások*, vál. Niedermüller Péter, Századvég Kiadó,
Budapest, 1994, 26-71.

5. Szemiotika és diskurzus

Roland Barthes: *Mitológiák*, vál. és ford. Ádám Péter, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1983.
(A következő részek: 5-26, 49-56, 61-68, 75-79, 97-100, 117-126, 133-141.)
Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés. A börtön története*, ford. Fázsy Anikó és Csűrös
Klára, Gondolat Kiadó, Budapest, 1990, 267-311. (A panoptikusság c. fejezet.)

6. A közönség

Elihu Katz, Jay Blumler, Michael Gurevitch: A tömegkommunikáció használata az egyének
által, in Angelusz Róbert, Tardos Róbert, Terestyéni Tamás (szerk.): *Média, nyilvánosság,
közvélemény*, Gondolat, Budapest, 2007, 210-227.

7. A kép

E.H. Gombrich: A látható kép, ford. Pléh Csaba, in Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció. A
kommunikatív jelenség* (1. kötet), Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1978, 123-
141.

8. A kultúra

Clifford Geertz: A művészet mint kulturális rendszer, ford. Sajó Tamás, in C.G.: *Az
értelmezés hatalma. Antropológiai írások*, vál. Niedermüller Péter, Századvég Kiadó,
Budapest, 1994, 271-303.

Médiaelmélet-A médiaelméletek filozófiai alapjai

- Theodor Wiesengrund Adorno, Max Horckheimer: „Kultúripar”, *A felvilágosodás dialektikája*. Budapest, Atlantisz 1990: 147-201
- Jean Baudrillard: „Requiem für die Medien“: 275-281 (Rekviem a médiáért), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004
- John Dewey: „Kunst als Erfahrung“: 159-163 (A művészet mint tapasztalat), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004
- Murray Edelman: *A politika szimbolikus valósága*. L'Harmattan, 2004: 145-166
- Felkai Gábor: „A diszkurzusetika és a demokratikus politikai eljárások eszménye“, *A kommunikatív etika*. Budapest, Új mandátum, 2001: 7-52
- Nelson Goodman: „Sprachen der Kunst“: 289-293 (A művészet nyelvei), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004
- Jürgen Habermas: „Szociális érdekek mint interszjektíven ’levizsgáztatható’ érvényességi igények”, *A kommunikatív etika*. Budapest, Új mandátum, 2001: 108-119
- Ulrich im Hof: „A felvilágosodás mozgalmának hordozói”. *A felvilágosodás Európája*. Budapest, Atlantisz, 1995: 93-137
- Ernst Mach: „Die Analyse der Empfindungen und das Verhältnis des Physischen zum Psychischen“: 119-126 (Az érzékek elemzése és fizikai kapcsolata a pszichikaival), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004
- Herbert Marcuse: *Az egydiemenziós ember*. Budapest, Kossuth, 1990: 11-41
- Monroe E. Price: *A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás*. Budapest, Magvető, 1998: 377-399

Ajánlott irodalom

- Walter Benjamin: *Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit* (A műalkotás a technikai sokszorozhatóság korában). Frankfurt, Suhrkamp, 2006
- Hans Magnus Enzensberger: „Baukasten zu einer Theorie der Medien“: 254-275 (Építőkövek egy médiaelméletéhez), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004
- Harry G. Frankfurt: *Bullshit*. Princeton University Press, 2005, Frankfurt, Suhrkamp, 2006

8. témakör: a saját szakdolgozat szakirodalma